

**Ministerie van
Economische Zaken**
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

**Ministerie van
Buitenlandse Zaken**
Bezuidenhoutseweg 67
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Aan:
ICCO
T.a.v. mevr. Mariken Gaanderse
Postbus 8190
3503 RD Utrecht

<i>Uw Kenmerk</i>	<i>Ons Kenmerk</i>	<i>Bijlage(n)</i>	<i>Datum</i>
-	DIE-596/07	-	april 2007

Betreft EPA Onderhandelingen

Geachte mevrouw Gaanderse,

Hartelijk dank voor uw brief van 6 maart jongstleden, waarin u uw zorgen kenbaar maakt over de stand van zaken in de onderhandelingen over Economische Partnerschapsakkoorden (EPA's) tussen de EU en de zogenaamde ACS-landen (landen in Afrika, het Caraïbisch Gebied en de Stille Oceaan).

U wijst in uw brief onder meer op het zeer krappe tijdschema voor afronding van de EPA-onderhandelingen. Zoals u weet hangt dit samen met het aflopen op 1 januari 2008 van het huidige handelsregime van het Cotonou Verdrag en het gelijktijdig verlopen van de *waiver* die hiervoor in WTO-kader is verleend. Binnen de WTO gaan met name andere ontwikkelingslanden niet langer akkoord met de speciale handelsrelatie tussen de ACS-landen en de EU. Behoud van de status quo is in dit licht geen optie.

De tijdsdruk is dus een hard gegeven in de EPA-onderhandelingen, maar mag niet leiden tot onzorgvuldige afspraken. De Nederlandse regering is van oordeel dat, naast WTO-conformiteit, de toekomstige EPA's een duidelijke bijdrage aan het ontwikkelingsproces van de betrokken landen moeten leveren en rekening moeten

houden met de grote verschillen in ontwikkelingsniveau tussen de EU en de ACS-landen.

Dit betekent dat EPA's in ieder geval sterk asymmetrisch zullen moeten zijn, zowel in de mate van marktopenstelling als wat betreft de termijn waarbinnen vrije markttoegang voor specifieke producten wordt gerealiseerd. Nederland heeft er steeds voor gepleit dat de EU op voorhand volledig vrije markttoegang zou aanbieden in de onderhandelingen. Met het marktopeningsaanbod dat de Commissie op 4 april jongstleden presenteerde wordt in belangrijke mate aan die voorwaarde voldaan. Vooral voor de ACS-landen die niet tot de categorie van de minst ontwikkelde landen (MOL's) behoren, bevat dit aanbod niet onbelangrijke voordelen ten opzichte van hun huidige markttoegang. Bovendien wordt op deze wijze de toegang tot de Europese markt tussen MOL's en niet-MOLs gelijk getrokken, hetgeen van belang is voor de regionale integratie in de ACS-regio's. In aanvulling hierop bepleit Nederland dat tegelijk de oorsprongsregels versimpeld en versoepeld worden, vooral om daadwerkelijk meer ruimte te geven aan industriële exportproductie in ACS-landen.

De beoogde asymmetrie in de EPA's betekent dat de ACS-regio's voldoende ruimte moeten krijgen om belangrijke producten buiten de handelsliberalisatieafspraken te houden of hierop langere overgangperiodes toe te passen. Bij de keuze van uit te zonderen producten kan meewegen of vrije invoer schade zou toebrengen aan de ontwikkeling van lokale productie die van groot belang is voor voedselzekerheid, rurale ontwikkeling of het levensonderhoud van grote groepen mensen. Ook moeten de ACS-regio's in de EPA's middels speciale vrijwaringmaatregelen voldoende mogelijkheden krijgen om zich te beschermen tegen gesubsidieerde of overvloedige importen. Wat betreft handelsgerelateerde onderwerpen zoals investeringen en mededinging (*Singapore issues*) is Nederland van mening dat afspraken hierover in de EPA's een positieve bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van de ACS-landen, maar dat deze alleen deel van de onderhandelingen moeten uitmaken als de ACS-landen hier achter staan.

De Commissie heeft aangegeven dat het nog steeds mogelijk is alle EPA's op tijd af te ronden. In recente besprekingen met de regio's is dit streven aan beide zijden bevestigd en is besloten tot een intensivering van de onderhandelingen. Tot op heden is dan ook geen formeel verzoek ontvangen van de zijde van de ACS-landen om alternatieven voor EPA's te ontwikkelen conform artikel 37.6 van het Cotonou Verdrag.

Niettemin blijft de Nederlandse regering bezorgd over de gebrekkige voortgang tot nu toe, met name als het gaat om de Afrikaanse regio's. Mede gezien de beperkte economische integratie in een aantal Afrikaanse regio's bestaat de mogelijkheid dat de

EPA-onderhandelingen met één of meer ACS-regio's niet voor eind 2007 op een ontwikkelingsvriendelijke en coherente manier zijn afgerond. De Commissie heeft aangegeven dat regio's die de deadline van 1 januari 2008 niet halen, wat betreft hun toegang tot de EU-markt terug zullen vallen op het Algemeen Preferentieel Stelsel (APS) van de EU. Dit impliceert behoud van vrije markttoegang onder het *Everything-but-Arms* initiatief voor de MOL's, maar toepassing van het veel minder gunstige standaard-APS voor de andere ACS-landen (in Afrika bijvoorbeeld Kenya, Ghana, Nigeria, Botswana, Namibië). Nederland heeft de onwenselijkheid van een dergelijke situatie aangekaart en tijdens de informele Raad van Ontwikkelingsministers in Bonn (13-14 maart j.l.) gepleit voor een oplossing die achteruitgang voor enig ACS-land voorkomt.

De Nederlandse regering zal de EPA-onderhandelingen die de Commissie namens de EU voert in deze belangrijke fase nauwlettend volgen en waar nodig interveniëren op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten.

De staatssecretaris
van Economische Zaken,

De minister voor
Ontwikkelingssamenwerking,

Frank Heemskerk

Bert Koenders